

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет іноземних мов
Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕКСТУ

Освітня програма «Німецька мова і література»

Спеціальність 035 Філологія

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2022 р.

Івано-Франківськ - 2022 рік

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лінгвостилістичний аналіз тексту
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Остапович Олег Ярославович
Контактний телефон викладача	0505139601
E-mail викладача	oleg.ostapovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Турчин Василь Михайлович - середа 13.30
2. Анотація до курсу	
<p>Метою навчального курсу лінгвостилістичного аналізу та інтерпретації тексту є глибоке розуміння тексту, розвиток і вдосконалення культурно-мовленнєвих навичок і вміння встановлення співвідношення форми і змісту тексту будь-якого функціонального стилю.</p> <p>Заняття з дисципліни повинні сприяти розвитку у студентів навичок самостійної дослідницької роботи, забезпечити студентів знаннями про основні ознаки і структурні одиниці художнього тексту як системи взаємозв'язаних елементів, стильову форму як засіб втілення ідейно-тематичного змісту твору. Вони мають можливість виокремити напрямки і методи лінгвостилістичного аналізу уривку тексту, а також застосувати різноаспектність можливого підходу до цього процесу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
Мета викладання дисципліни	
<p>Метою курсу є оволодіння здатністю аналізувати художній твір як ціле і як частину чогось більш значущого ніж текст: особистість автора, суспільно-історичну ситуацію, літературний напрям, жанр. Зазначений курс спрямовано також на розвиток здатності студентів самостійно набувати і удосконалювати знання та вміння через пошук, читання і реферування німецькомовної наукової літератури.</p> <p>Завдання вивчення дисципліни.</p> <p>Підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики в процесі професійної діяльності або в процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, з глибоким розумінням тексту; розвиток і вдосконалення культурно-мовленнєвих навичок і здатності встановити співвідношення форми і змісту тексту будь-якого функціонального стилю.</p> <p>Сприяти виробленню у майбутнього філолога вдумливого прочитання художнього твору, здатність проникнути у мистецьку тканину твору, осмислити ідейну і естетичну цінність прочитаного.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
4.1 Загальні компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати 	

цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.
- Здатність грамотно спілкуватися німецькою мовою як усно, так і письмово.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з німецької мови, літературознавства та перекладу.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних теоріях, напрямках і школах лінгвокультурологічного та комунікативного спрямування.
- Володіння методами аналізу і структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
- Забезпечення міжмовної, міжкультурної усної й письмової комунікації та міжмовного і міжкультурного обміну інформацією в різних галузях шляхом перекладу різноманітних за змістом та жанром текстів іноземною (іноземними) та українською мовами.
- Здатність розуміти складні документальні чи літературні тексти, оцінюючи особливості їхнього стилю;

4.2 Фахові компетентності

- Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку німецькомовного літературного процесу.
- Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою.
- Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди німецької мови, використовувати знання культури, історії і традицій німецькомовних країн.
- Здатність здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою.
- Здатність застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації двома іноземними мовами.
- Здатність володіти технікою написання чіткого, послідовного тексту у певному стилі, а також доповідей і статей відповідно до поставленої проблеми чи предмету розгляду.
- Здатність добирати необхідну інформацію з різних джерел, інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Здатність самостійно аналізувати лінгвістичні явища.
- Здатність реферувати сучасну німецькомовну наукову літературу із запропонованих тем.

- Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- Здатність критично осмислювати запропоновані завдання, які стосуються лінгвостилістичного аналізу німецького тексту та робити відповідні висновки.

4.3 Результати навчання

- Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- Використовувати інформаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності у галузі літературознавства.
- Знати й розуміти систему німецької мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію німецької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Аналізувати й інтерпретувати твори німецькомовної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.
- Здійснювати лінгвостилістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів німецькою мовою. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Володіти технологією практичної діяльності, спрямованою на формування фахової компетентності майбутніх викладачів, вчителів і перекладачів, тобто сукупністю дій (форм, методів і прийомів навчання).
- Вміти будувати німецькомовну лінгвальну діяльність з урахуванням різних чинників мовнокультурного змісту, які можуть впливати на результативність протікання міжкультурного спілкування, на успішну реалізацію заданої комунікативно-прагматичної мети та знання способів та стратегій досягнення оптимальною реалізацією інтенцій мовця щодо досягнення ним конкретної мети спілкування.
- Володіти читанням на мові, з якої здійснюється переклад на рівні 4 (другий найвищий рівень за шкалою Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти: адекватна операційна компетентність – здатність розуміти довгі та складні документальні, літературні тексти, оцінюючи особливості їхнього стилю).
- Володіти писемним мовленням німецької мови на рівні 5 (найвищий рівень за шкалою Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти: глобальна операційна компетенція – здатність легко писати чіткий, послідовний текст у певному стилі; здатність писати складні листи, доповіді й статті, представляючи проблему (предмет розгляду) за допомогою логічної структури, що допомагає адресатові виокремити та запам'ятати значущі пункти).

Обсяг курсу

лекції 10

практичні 20

самостійна робота 60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
---------	---------------	------------------------	--------------------------------

VIII	035 – Філологія	4	B		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	години	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Der Autor und sein Schaffen. Kurze Chaakteristik des Werkes und allgemeine Züge der Epoche. Das Thema und die Hauptidee des Werkes. Die Gliederung des Auszuges in logische und architektonische Einheiten.	лекція	1,2,3	2	5	Лютий
Тема 2. Funktionalstile und Gattungsstile des Auszuges.	лекція	9,10,11,12,13,14,15	2		Лютий
Тема 3. Die Darlegungsarten und Arten der Rededarstellung des Ausschnittes.	лекція	9,10,11,18,19,20	2		Березень
Тема 4. Stilschichten und Stilfärbungen der Texte.	лекція	23,18,19,20,21,22	2		Березень
Тема 5. Die markierten Wörter und die Abarten der Kolorite des Auszuges.	лекція	25,26,27,29	2		Березень
Тема 6. Die Erläuterung der syntaktisch-stilistischen Organisation des Textes.	практичне заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота	1, 15,18,23	2		Березень
Тема 7. Die	практич	1; 15, 23, 24	2		Квітень

Erläuterung des Sprachstils und der Wortwahl des Autors.	не заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота				
Тема 8. Die Charakteristik des Wortschatzes vom Standpunkt der Lexikologie und Stilistik.	практичне заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота	1; 12; 13; 15; 11,28, 29, 30, 31,32,33	2		Квітень
Тема 9. Epitheta und ihre Abarten: konkretisierende, stehende, unerwartete, tautologische, Lieblings- und bewertende Epitheta.	практичне заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота	1; 12; 2; 14; 6; 13; 15; 11,28, 29, 30,	2		Квітень
Тема 10. Lexisch-grammatische Stilfiguren. Der grammatische Parallelismus, einfache Wiederholung, Aufzählung (Akkumulation, Amplifikation, Gradation). Wiederholung nach der Anordnung der wiederholten Elemente. Kontaktstellung - Aufzählung: Akkumulation,	практичне заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота	1; 11; 4; 5; 12; 13; 10	2		Квітень

Amplifikation, Gradation. Distanzstellung: Anapher, Epipher, Leitmotiv, Anadiplose, Rahmen- oder Ringwiederholung. Gegensatzfiguren: Chiasmus, Antithese (grammatische oder lexikalische).					
Тема 11. Mittel zum Ausdruck zum Humor und Satire. Wortwitz: Doppelsinn, Wortspiel. Wortverbindungen mit Überraschungseffekt: Oxymoron, Zeugma, Schlagsatz, Falschkoppelung. Stilbruch: ironischer Stilbruch; Nichtentsprechen von Inhalt und Form - Ironie als Periphrase mit Gegenteilwirkung, Parodie, Kontrast zwischen Inhalt und Form.	практич не заняття, самостій на, індивіду альна та групова робота	1; 14, 18, 26	2		Травень
Тема 12. Syntax. Lockerung: Einklammerung; Ausklammerung, Absonderung. Stilistisch-kolorierte Wortfolge: Prolepse, Nachtrag, Parenthese. Satzumfang: Satzumfang, elliptischer Satz. Aposiopese.	практич не заняття, самостій на, індивіду альна та групова робота	1; 11; 12; 13; 3; 14; 15	2		Травень
Тема 13. Bildkraft. Bildhaftigkeit:	практич не	1; 3; 2, 21, 17, 4, 5	2		Травень

Wortwahl. Bildlichkeit (Tropen). Metapher: Personifizierung, Allegorie, Symbol, Synästesie. Metonymie: Synekdoche, Bahuwrihi.	заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота				
Тема 14. Mittel der Umschreibung (Periphrase).	практичне заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота	1; 11, 13; 3; 14; 15	2		Травень
Тема 15. Verallgemeinerung der Analyse des Gelesenen und die Schlussfolgerungen. Ihre Stellungnahme zum Gelesenen.	практичне заняття, самостійна, індивідуальна та групова робота, самостійна робота	1; 14, 18, 26	2		Червень

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.</p> <p>Поточне оцінювання здійснюється протягом курсу і дає можливість отримати негайну інформацію про результати навчання студента під час конкретного модуля.</p> <p>Підсумкове оцінювання здійснюється по закінченню вивчення навчального матеріалу в кінці кожного семестру. Ця форма дозволяє з'ясувати, чи досягли студенти мети.</p> <p>Допуск до заліку становить максимум 50 балів, бал за</p>
--	---

складання заліку (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.

Загальні критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів:

Оцінка «відмінно - А»

Студент добре розуміє прочитане та правильно перекладає. Вміє логічно будувати монологічне висловлювання за прочитаним текстом і у зв'язку з комунікативним завданням; демонструє вміння повідомляти факти згідно проблематики тексту, висловлює і аргументує своє відношення до даної проблеми.

Студент володіє лексичними одиницями і граматичними структурами в повному обсязі.

Оцінка «добре - В»

Студент добре розуміє прочитане, правильно перекладає текст, вміє логічно будувати монологічне висловлювання, висловлює своє відношення до проблеми, але не аргументує її. Студент вміє логічно побудувати діалогічне спілкування згідно комунікативної ситуації. Вміє розпочати, підтримати, закінчити діалог, але спостерігаються деякі труднощі у виборі слів і неточності у вживанні слів, словосполучень, кліше.

Використані граматичні структури відповідають комунікативному завданню.

Оцінка «добре - С»

Студент добре розуміє прочитане, правильно перекладає текст, вміє логічно будувати монологічне висловлювання за прочитаним текстом і у зв'язку з комунікативним завданням, демонструє вміння повідомляти факти згідно проблематики тексту, висловлює і аргументує своє відношення до даної проблеми, вміє логічно побудувати діалогічне спілкування згідно комунікативної ситуації, торкаючись всіх елементів змісту, вказаних у комунікативному завданні.

Вживання граматичних структур відповідає тематиці висловлювання, але студент допускає граматичні помилки, які не перешкоджають розумінню мовлення студента та комунікативній меті.

Оцінка «задовільно - D»

Студент на недостатньому рівні намагається побудувати монологічне висловлювання згідно комунікативного завдання, але зміст висловлювання не містить аргументації; не завжди має логічну структуру. Студент вміє логічно побудувати діалогічне спілкування відповідно до комунікативного завдання.

Використовується обмежений словниковий запас, відповідь містить багато граматичних помилок.

	<p>Оцінка «задовільно - Е»</p> <p>Студент погано намагається побудувати монологічне висловлювання у зв'язку з прочитаним текстом, але не завжди відповідно до комунікативного завдання: відходить від теми або намагається замінити її іншою, якою володіє краще, не аргументує свою відповідь.</p> <p>Діалогічне спілкування відбувається не відповідно до комунікативного завдання, не логічне, студент не вміє підтримувати бесіду. Студент демонструє у відповіді обмежений словниковий запас, який не завжди відповідає тематиці, допускає багато граматичних помилок, деякі з них утруднюють розуміння висловлювання.</p> <p>Оцінка «Незадовільно - F»</p> <p>Студент не володіє навичками іншомовного спілкування, не розуміє зміст прочитаного та не може перекласти текст, а також побудувати монологічне висловлювання згідно тематики, не володіє навичками аргументації своєї відповіді. Студент не вміє побудувати діалог, не може підтримати бесіду. Використовується вкрай обмежений словниковий запас, допускаються численні граматичні помилки, які роблять відповідь студента незрозумілою.</p> <p>Вживання граматичних структур не відповідають тематиці. Мовлення студента погано сприймається на слух.</p>
<p>Лекції, Практичні заняття</p>	<p>Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру та робота студентів за 5-бальною шкалою. Максимальна кількість 22,5 бали розраховується як середнє арифметичне усіх занять з ваговим коефіцієнтом 4,5.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються навчальні досягнення студентів, а саме: бали, набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин (максимальна кількість балів – 22,5, ваговий коефіцієнт 4,5), бали, отримані за виконання самостійної роботи (максимум 7,5, ваговий коефіцієнт 1,5), а також бали, отримані за модульні контрольні роботи (кожна модульна контрольна робота передбачає максимальну кількість балів 5 із ваговим коефіцієнтом 1) та підсумкову контрольну роботу (максимум 10, ваговий коефіцієнт 2).</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів, яка є сумою балів за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, написання модульних та підсумкових контрольних робіт та балів, отриманих під час іспиту. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів). При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність та активність студента на заняттях, недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи</p>	

іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань; списування та плагіат, а також результати відпрацювання з поважної причини пропущених занять.

Студент, який не набрав 25 балів, до заліку за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання пропущених тем, виконання індивідуальних завдань).

8. Рекомендована література

1. Мацько Л. І., Сидоренко О. М., Мацько Ю. М. Стилїстика української мови. К.: Вища школа, 2005. 462 с.
2. Тимченко Є. П. Порівняльна стилїстика німецької та української мов. Вінниця, 2006. 240 с.
3. Ходаковська Н. Г. Семантичний та прагматичний аспект стилїстично маркованих похідних іменників сучасної німецької мови. Дис. канд. філол. наук: 10.02.04. КНЛУ, Київ, 2008. 280 с.
4. Allan Graham. Intertextuality. Routledge. London/New York. 2021. 270 p.
5. Bastian S. Der Dativ ist dem Genitiv sein Tod. Folge 2./ S. Bastian. - Kiepenhauer und Witsch Verlag: Köln, 2005. 256 S.
6. De Beaugrande Robert-Alain, Dressler Wolfgang Ulrich. Einführung in die Textlinguistik. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, 1981. 290 S.
7. Bittner Johannes. Digitalität, Sprache, Kommunikation. Berlin. Erich Schmidt Verlag 2003. 323 S.
8. Brinker K. Linguistische Textanalyse. Eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden. Überarbeitete und erweiterte Auflage. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2010. 160 S.
9. Bussmann H. Lexikon der Sprachwissenschaft. Alfred Krüner Verlag: Stuttgart, 1990. 348 S.
10. Fix Ulla, Poethe Hannelore, Yos Gabrielle. Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag, 2003. 236 S.
11. Fleischer W. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. 2. Aufl. Frankfurt am Main: Peter Lang, 1996. 341 S.
12. Eroms H. W. Stil und Stilistik: eine Einführung. Berlin: Schmidt, 2008. 255 S.

